

Udviklingen af et internationalt retssamfund hænger nøje sammen med opbygningen af internationale organisationer, der besidder legitimitet og de fornødne midler til at fastsætte og håndhæve fælles retsnormer. Overordnet er FN og dets underorganer det helt naturlige centrum for løsning af problemer af global karakter og dermed hjørnesteinen i opbygningen af et internationalt retssamfund, og vi betragter FN som den paraply, hvorunder globale menneskerettigheder udvikler sig og gøres globale og gyldige.

FN-pagten og FN's Sikkerhedsråd sætter rammerne for international magtanvendelse, og FN er den organisation, som nationerne må gå til, når de ønsker at få afprøvet legitimiteten og legaliteten af deres aktioner. Samtidig giver FN's universelle grundlag og det ejerskab, alle lande føler over for FN, organisationen legitimitet til også at intervenere i lande og konflikter, når international fred og sikkerhed og/eller grundlæggende menneskerettigheder måtte være truet. Det Radikale Venstre er en varm fortaler for en aktiv linje i FN's Sikkerhedsråd med henblik på intervention til fordel for grundlæggende menneskerettigheder og demokrati.

Problemet med FN er selvfølgelig, at FN ikke er stærkere, end medlemslandene ønsker, og alligevel ofte er verdens prygelknabe. Det har vi senest set med Irakkrigen, hvor den politiske krise i NATO og EU kunne føres tilbage til FN's Sikkerhedsråd, og hvor politikere stod i kø for at tørre ansvaret af på FN og nærmest proklamere, at nu skulle FN have spillet fallit. Men sagen er, at en række lande på begge sider i konflikten svigtede deres ansvar og forpligtelser. Den sag er vist velkendt.

Små lande som Danmark – ja, alle lande – har en helt grundlæggende interesse i at udvikle FN som centrum for den internationale retsorden. Det kræver reformer, og for Det Radikale Venstres vedkommende har vi forsøgt at byde på, hvordan sådanne reformer kunne se ud. Vi har lavet et udspil med 55 konkrete forslag, og jeg skal ikke stå her og remse dem alle op, for det rækker tiden ikke til. Men lad mig hive et par centrale forslag frem:

En udvidelse af Sikkerhedsrådet, en diskussion af, hvordan Sikkerhedsrådet arbejder, og en konsensus minus et-mekanisme ville være relevant, og en større grad af automatik i Sikkerhedsrådets resolutioner kunne det også være relevant at overveje. Vi kredser også om en genoplivning af det såkaldte formynderskabråd som et delvist svar på hele den diskussion om så-

kaldte »failed states«, som jo fylder mere og mere på den internationale dagsorden.

Vi er optaget af, at FN får en kapacitet til også at kunne gribe ind militært, og i forbindelse med forsvarsforliget lægger vi stor vægt på, at den såkaldte SHIRBRIG får øget mandat og også flere aktiver. Det kan være relevant, at FN får egen efterretningskapacitet, så FN så at sige ikke kun skal aflyttes af andre, men også kan have en egen kapacitet på feltet. Det synes vi i høj grad kunne være relevant, og det kunne også være relevant at etablere et fast korps af våbeninspektører, jf. Irak, og opfølgning på deres arbejde.

Det kunne være relevant at danne en verdensmiljøorganisation, der kunne samle nogle af alle de organisationer, som i øjeblikket findes på området. Vi lægger selvfølgelig vægt på 2015-målsætningerne på ulandsbistandsområdet, og vi finder også, det er værd at tage en diskussion om de automatiske finansieringsmodeller for FN's arbejde og FN's virke.

Dette er blot sagt for at nævne nogle af de konkrete tiltag, som vi foreslår i det radikale udspil, og til sidst skal jeg sige, at vi selvfølgelig er for den vedtagelse, vi selv har været med til at fremsætte.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det Radikale Venstre er jo kendt for at gå ind for en højere udviklingsbistand, end den nuværende regering giver, og jeg er sikker på, at hr. Morten Helveg Petersen kan gennemskue og klart forstå sammenhængen mellem Danmarks evne til at arbejde for højere bistand internationalt set og vores egen vilje til at gå foran.

Kl. 13.25

Derfor vil jeg så godt spørge: Når nu hr. Morten Helveg Petersen under forhandlingerne, der har været omkring det her forslag til vedtagelse, fremlagde forslaget om, at der selvfølgelig også skulle være en pind om højere dansk udviklingsbistand for bedre at kunne kæmpe for højere international udviklingsbistand, hvad var så svaret fra de andre partier? Hvad var grunden til, at Det Radikale Venstre ikke kom igennem med det forslag?

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Det korte svar på det spørgsmål er, at vi ikke har 90 mandater endnu. Vi arbejder hårdt på den sag. Det kan jeg selvfølgelig heller ikke garantere.